

Markttoegang als cruciale factor voor exporterende sector

Nederland is groot in de productie en handel van zaden en jonge planten en staat in de top drie van exporterende landen wereldwijd. In 2022 was de totale Nederlandse exportwaarde van plantaardig uitgangsmateriaal 4 miljard euro. Daarin zijn licentiebedragen niet meegenomen. Voor zaden is het Nederlandse aandeel ongeveer 17 procent van de gehele wereldmarkt.

Voor groentezaden ligt dit aandeel nog veel hoger, 38 procent van alle groentezaden die in 2017 wereldwijd werden verhandeld, werden geëxporteerd vanuit Nederland. Nederland speelt eveneens een prominente rol op het wereldtoneel als het gaat om pootaardappelen, bloemzaden, gras- en vlaszaad en sierteelt jonge planten. De handel in zaden en jonge planten levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de Nederlandse- en wereldeconomie. Nederland dankt de sterke exportpositie aan de voortdurende productinnovatie, nieuwe rassen, hoge kwaliteit van zaden en planten en een goede logistiek. Om deze koppositie te kunnen behouden en te versterken, is het voor de sector van essentieel belang om nieuwe markten te betreden en de bestaande markten te behouden.

SECTOR OPEREERT INTERNATIONAAL

De Nederlandse sector van zaden en jonge planten heeft een zeer sterk internationaal karakter. Schaalvergroting en internationalisering van bedrijven in deze sector is een tendens die onverminderd doorzet. Re-export is het gangbare businessmodel voor groentezaden en deels voor uitgangsmateriaal van sierteelt. Naast veredeling en productie in Nederland wordt het uitgangsmateriaal wereldwijd geproduceerd. Zaadbedrijven hebben veredelingsprogramma's in verschillende landen om te voldoen aan de specifieke eisen van de desbetreffende landen. Zaad- en stekproductie vindt plaats in specifieke derde landen met de gewenste klimaatomstandigheden en lage ziektedruk. De meeste zaden en stekken komen vervolgens terug naar logistieke hubs in Nederland waar schoning, kwaliteitscontrole, eventuele behandeling en verpakking plaatsvindt. Vervolgens wordt het hoogkwalitatieve uitgangsmateriaal geëxporteerd naar

professionele telers wereldwijd. Op deze manier speelt Nederland een sleutelrol in de (re)export van zaden en jonge planten.

MARKTTOEGANG IS CRUCIALE FACTOR

Het is voor de sector dan ook van groot belang dat de toegang tot buitenlandse markten soepel verloopt, evenals de import en interne handel in de Europese Unie. Markttoegang wordt vaak bemoeilijkt door de fytosanitaire regelgeving van importerende landen. Importerende landen willen zich beschermen tegen mogelijke binnenkomst van schadelijke organismen, zoals in internationale verdragen is vastgelegd. Dit doen zij onder andere door het stellen van importeisen en het uitvoeren van controles. Naast fytosanitaire beperkingen kunnen ook rassenregistratie, certificering en additionele importeisen de toegang tot markten belemmeren. Omdat ieder land zijn eigen importeisen stelt, is het voor de exporterende bedrijven een uitdaging om aan al deze verschillende eisen te voldoen. Deze uitdaging wordt steeds groter door de verdere internationalisering van bedrijven, de groeiende export en de toenemende complexiteit van fytosanitaire eisen en andere importeisen van derde landen.

STERKE NATIONAL PLANT PROTECTION ORGANIZATION (NPPO)

Voortdurende inzet op het openen en behouden van markten is cruciaal voor het blijvende succes van de sector. Omdat fytosanitaire markttoegang een aangelegenheid is tussen overheden, vastgelegd in IPPC, is een sterke inzet van onze overheid nodig. In dit geval geldt dit voor het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de Landbouwraden en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) in de rol van NPPO en voor

technisch-wetenschappelijke ondersteuning. Ook blijft inzet noodzakelijk gericht op de ontwikkeling en implementatie van internationale standaarden, op feiten gebaseerde importeisen en keuzemogelijkheden om aan de verschillende importeisen te voldoen. Voor het openen van nieuwe markten, vaak voorafgegaan door een langdurige risicoanalyse door het importerend land, zijn contacten van de Nederlandse overheid met een derde land ook cruciaal. Het is belangrijk dat de NVWA en het ministerie van LNV voor deze belangrijke taken beschikken over voldoende capaciteit en inhoudelijke kennis.

EEN VERANTWOORDELIJK BEDRIJFSLEVEN

De sector is verantwoordelijk voor de gezondheid van het uitgangsmateriaal en heeft er vanuit haar leveranciersrol alle belang bij om introductie en verspreiding van schadelijke organismen te voorkomen. De bedrijven maken gebruik van geavanceerde kwaliteitscontrolesystemen waarin kennis en ervaring over preventie en beheersing van ziekten, plagen en hygiënische maatregelen geborgd zijn. Deze maatregelen samen kunnen een goede basis zijn voor fytosanitaire garanties, waarbij de afname van het gewasbeschermingsmiddelenpakket op gespannen voet staat met de nultoleranties van de importerende landen.

Plantum maakt zich sterk voor de acceptatie en het gebruik van bedrijfsinformatie die, mits onder officieel toezicht van de NPPO, als garantie kan dienen voor de afgifte van fytosanitaire certificaten. Dit kan een antwoord zijn op de steeds complexere en gedetailleerde importeisen van derde landen.

ACTIEVE INTERNATIONALE SAMENWERKING

Naast de gevraagde inzet van de Nederlandse overheid op markttoegang, werken Plantum en de internationaal georganiseerde bedrijven actief samen met Euroseeds, ISF (International Seed Federation) en nationale associaties wereldwijd aan het in kaart brengen van belemmerende importeisen en een gecoördineerde reactie daar op.